

Az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület 2021-2024 közötti időszakának tevékenysége – beszámoló

Nem egyszerű összegezni ezt a 4 éves, 2021-2024. közötti ciklust, hiszen közben volt a pandémia, majd az orosz-ukrán háború (ami érintett bennünket Lubaczów miatt.)

A 2021. évi éves beszámoló közgyűlésünket is csak online tarthattuk meg. Itt elfogadta a tagság a beszámolókat. Miután vezetőségválasztásra is sor kellett keríteni, (Heizlerné Tereza választási bizottsági elnök vezetésével), ezt június 12-én tartottuk, már személyes jelenléttel. Az elnökség tagjai lettek: Bazsóné Megyes Klára elnök, tagok Dózsa Lajos, Podlussány Erzsébet, Sebestyénne Majchrowska Ewa, VERNYIK Anett. Az elnökség alelnökké Sebestyénne Ewát, titkárrá Dózsa Lajost választotta.

Pénzügyeinket Bácsujlaki Anett intézi. Az éves tagdíjunk 3000 Ft.

A ciklusban a tartalmi munkát a pénzügyek pontos intézésével, pályázatok megírásával segítettük. A tagdíjakat általában az év első felében befizette a tagság nagy része. Természetesen vannak lemorzsolódások, de új belépők is. Sajnos néhány tagunktól örökre búcsút kellett vennünk. (Polhammer Margit, Markó Gyöngyvér, Rajeczky Lajos)

2020. év végén 65 fizető tagunk volt, 2024 végén pedig 68. Tehát picit erősödünk a létszámot illetően, de sajnos a korosztályi megoszlás azért nehézségeket okoz. A csökkenésben jelentős szerepe van a pandémiának is, bár egyébként is mindig vannak lemorzsolódások, elsősorban a korosodás miatt. Ugyanakkor jönnek új tagok is. Új tagjaink ebben a 4 évben: Árpás Endre, Bencze József, Bencze Józsefné, Jenei Zsófia, Meskó Jenőné, Török Éva, Török Csaba, Vári Erzsébet, VERNYIK Orsolya. Többen visszaléptek a tagjaink közé, de már csak 2025-ben, pl. Nemesék, Rajeczky Marika, Kósa Józsefné. Nehéz így a nyilvántartás vezetése, de hát ez a dolgunk.

Rendszeresen pályáztam, ezzel is segítjük a terveink megvalósulását: Érd Önkormányzata mindig támogat bennünket, de az Emberi Erőforrások Minisztériuma nemzeti pályázatán is nyertünk; a reklám-anyagainkat, a 20. évfordulós megemlékezésünket, a honlapunk fenntartását támogatták, de segített a tanulmányúthoz is, valamint az egyéb, pl. adminisztrációs költségek kifizetéséhez is. Technikai berendezéshez (pl. laptop) is hozzájárultak ezek a pályázatok. Sajnos nem könnyű a megírásuk és az elszámolásuk (nem tartalmilag, hanem technikailag, pénzügyileg.)

Továbbra is támaszkodunk a Csuka Zoltán Könyvtár infrastruktúrájára, de kapcsolatunk van az Országos Lengyel Önkormányzattal, a Lengyel Intézettel. A Diósdai Társaskör rendezvényein is részt vesz tagjaink egy része, egyre szorosabb

kapcsolat alakul ki köztünk. A 2024-ben megalakult Korompay Társasággal is fölvevük a kapcsolatot.

Az érdi könyvtárral kicsit megnehezedett a kapcsolatunk, hiszen az igazgató elment nyugdíjba, azóta picit bizonytalan a helyzetünk, több hónapra előre kell egyeztetnünk. A megbízott igazgatóval és az igazgatóhelyettessel tárgyaltunk, a helyet biztosítják – természetesen felügyelettel.

Tartalmi programjainkról:

- közgyűlés évente
- a szakmai programjainkon könyvbemutatókat tartunk, előadásokat hallgatunk meg a lengyel-magyar témákban
- megemlékezünk a mohácsi csatában hősi halált halt lengyelekről az érdi emlékműnél
- megtartjuk a vallási ünnepeket (húsvét, ostyatorés)
- részt veszünk a nemzeti ünnepi koszorúzásokon (március 15., október 23.)
- részt veszünk a lengyel vonatkozású megemlékezéseken (id. Antall József sírjánál, Katyni emlékmű)
- tanulmányutakon ismerkedünk a lengyel történelemmel, a magyar vonatkozásokkal
- a magyarországi lengyel emlékhelyeket is fölkeressük
- megemlékeztünk az egyesület 20 éves fennállásáról – AI, marketing-anyaggal, előadással, közös falatozással
- honlap fenntartása, a facebook-oldal működtetése is fontos

Lengyelországi tanulmányútjainkról

2021. elmaradt a pandémia miatt

2022. elmaradt az orosz-ukrán háború miatt

2023. Nedec központtal a volt magyar területek fölkeresése (Szepesség, Árva) (4 nap)

2024. Galíciai út (Krosnó, Rzeszów, Iwonicz-Zdrój, Sanok, Luzna) (4 nap)

A nem Lengyelországi útjaink összetétele ebben a ciklusban érdekesen alakult.

2021. Eger és környéke (egri menekülttábor, középiskola) (2 nap)

2022. Balatonboglár, Nagykanizsa, (lengyel középiskola - Boglár, Nagykanizsa menekülttábor, Lendva) (2 nap)

2023. Petőfi-emlékév kapcsán Kiskőrös, Ráckeve, Dunavecse

2024. Szent-Kinga-év – Küngös, Fehérvárcsurgó, Dég

2024. Tápió-mente, Tápiószele, Tápiógyörke (menekülttáborok, Walter Irénke lengyel leszármazott)

Mindegyik úton kerestük a magyar, illetve a lengyel vonatkozásokat, kapcsolatokat. Láttunk gyönyörű fatemplomokat, barokk templomokat! Kastélyok, várak, szép főterek, tájházak, múzeumok, skanzenek, temető, rengeteg

természeti szépség várt bennünket. Gyalogoltunk, buszoztunk, fényképeztünk, nagyon jó lengyel étkeket ettünk, vidámkodtunk, örömködtünk, ismerkedtünk. Énekeltük a lengyel és magyar dalokat a vendéglátókkal, idegenvezetőkkal, koszorúztunk, verseket olvastunk föl, lengyel barátainkkal találkoztunk. Emlékeztünk Petőfire, János vitézre, Bem apóra, Nowak lengyel műfordítóra, Teleki Pálra, Varga plébánosra, a nedeci Salamon-családra, Szent Kingára, Balassi Bálintra, az I. világháborús hősökre, stb. Mindig megálltunk a Felvidéken is, pl. Lőcsén, Poprádon (kényszerű ok miatt).

A pandémia miatt/alatt különféle „feladatokat” adtam ki, játékokat, receptek gyűjtését, hobbik közreadását – ezek összeállításában Vernyik Anett sok segítséget nyújtott.

A rendezvényeinkről

2021. márciusában a diósi Perczel-szobornál emlékeztünk (Aradi Gabriella és Dózsa Lajos), miután nem volt nyilvános ünnepség.

Júliusban megtekintettük a Lengyel Intézetben a Tátrai futárok c. kiállítást. A közös vallási ünnepeket nem tartottuk meg, hiszen ezek erős személyes találkozással járnak, evés, ivás, személyes jókívánságok átadása.

2021 szeptemberében bográcsolásos (szabadtéri) találkozó volt, majd októberében Okos Márton beszélt az erdélyi lengyel emlékhelyekről.

Októberben megnéztük Zajti Ferenc filmjét az autóstopposokról, beszélgettünk a film szereplőivel és a rendezővel.

2022-ben egy Dr. Kovács István által fordított könyv bemutatója zajlott.

Márciusban tartottuk az éves rendes közgyűlésünket. Rege Béla javaslatára gyűjtést szerveztünk az ukrajnai menekültek számára a Katolikus Karitászon. 380 ezer Ft gyűlt össze a számlánkon erre a célra, természetesen átutaltuk a megadott bankszámlára.

Májusban Mitrovits Miklós előadását hallgattuk meg.

Ebben az évben rendhagyó módon emlékeztünk a mohácsi csata hőseire. Megtartottuk a hagyományos júliusi megemlékezést Dózsa Lajos koordinálásával, majd pedig szeptemberben a lengyel nagykövetség, a lubaczóvi és érdi városvezetés részvételével hajtottunk fejet a lengyel és magyar áldozatok emlékművénél. Közreműködött a Diósi Női Kar, Sirákné Kemény Kinga vezetésével. Majd egy kis vendéglátásra is sor került.

A következő két évben hagyományos módon szentmisével összekötve került sor a megemlékezésre.

2023-ban bemutattuk tagtársunk, Zajti Ferenc filmjét Elek Istvánról.

Érdekességképpen megemlítem, hogy a Diósi Társaskör egyik kirándulásán 15 fő vett részt az egyesületünkől. Számunkra fontos hely volt Fehérvárcsurgó, hiszen itt is voltak lengyel menekültek, főleg a Károlyi-család révén. Fehérvárcsurgón van egy Mária-szobor is, amit a lengyel menekültek emeltek

hálából a községnek. Itt koszorút helyeztünk el (Podlussány Erzsike és Vernyik Anett), Bazsóné Megyes Klára pedig fölolvasta Csanádi Imre: Lengyelek c. versét. 2024-ben aztán az egyesületünk is szervezett ide tanulmányutat.

Szeptemberben már hagyományosnak is mondható baráti találkozót szerveztünk, melyet 2021-ben kezdtünk, annak megünneplésére, hogy újra találkozhatunk személyesen. A bográcsolást a tagtársak által hozott hozzájárulások tették teljessé sütemények, üdítők és egyéb finomságok formájában. Köszönet a két fő bográcsolónak, Heiszler Terezának és Temesvári Gábornak.

Októberben Szentés László mutatta be az "Egy falat mennyország" című könyvét, mely a magyarországi Lengyel Gimnázium és Líceum krónikája. A bogláracsikokról 2022-ben szervezett boglári-nagykanizsai tanulmányutunkon is megemlékeztünk, ezeket a történeteket ez a könyv hiánypótlóan mutatja be. A lengyel nemzeti ünnep (november 11.) alkalmából tartott ünnepi rendezvényre, kiállításra került sor. Novemberben „Jablonkától Szászvárig. Eugeniusz Stercula (Solt Jenő, 1879-1939), „nemzetébresztő”, patikus, fotográfus, író életútja” címmel. Az érdekes életutatót Sebestyén Ewa mutatta be.

2024-ben a közgyűlés után Kiss Gy. Csaba professzor a lengyel irodalomról tartott előadást. Augusztusban Jenei Zsófi képviselt bennünket a boglári megemlékezésen, természetesen koszorúval. Szeptemberben Joanna Urbanskával beszélgettünk a Korompay-családról, illetve az egyesületről.

Szeptemberben 4 tagunk Monoron járt, ahol „A remény határai” c. kiállítás megnyitóján vett részt (lengyel menekültekről).

Novemberben tartottuk egyesületünk megalakulásának 20. évfordulóját. Nem egészen úgy sikerült, ahogy eredetileg terveztük (kiállítás a könyvtárban, kiadvány készítése), de azért jólesett, hogy megtisztelt bennünket köszöntő szavaival Csózik László polgármester. Legfőképpen, hogy vendégül láttuk Lubaczów 4 képviselőjét, régi barátainkat. Köztük Zenon Swatek, a járás elnökét. (Külön köszönet a Sebestyén-családnak, akik idegenvezetést tartottak nekik, vendégül látták őket. Természetesen anyagi egyesületi hozzájárulással is. Szép ajándékot kaptunk tőlük, de hát nincs hova elhelyezni. ☺)

A könyvtárral közös programokon is részt vettünk, pl. Pergel Antal, Baka Györgyi könyvbemutatóin, előadásán. Vagy Hermann Róbert történész programján.

Ugyancsak évente, a lengyel szokásoknak megfelelően szervezzük a húsvéti és karácsonyi ünnepségünket, különösen emlékezetes volt 2022-ben, amikor Honvári Károly tagtársunk vezényletével rögtönzött kórus állt össze a karácsonyi dalokra.

Megemlítem, hogy Dózsa Lajos vezetésével az Érdi SZC Kós Károly Technikum lengyelországi tanulmányútjának lebonyolításában is részt vettünk néhányan.

Minden évben áprilisban a katyni emlékműnél, szeptemberben pedig id. Antal József és Baló Zoltán sírjánál részt veszünk néhány taggal az országos megemlékezéseken. Podlussány Erzsébet, Baka Györgyi, Bölöni Péterné, Csizmásné Varga Judit, Rege-házaspár. A Miczkievicz-szobor avatásán is képviseltettük magunkat.

A nemzeti ünnepi megemlékezéseken képviseltek bennünket Dózsa Lajos, Sebestyén Ewa, VERNYIK Anett.

Rendezvényeink kronológiája, beszámolók olvashatók a honlapon, és a facebook-on is folyamatosan tájékozódhatnak az érdeklődők rólunk.

Összességében elmondható, hogy ismét tartalmas ciklust zártunk!

Igyekezünk megismerni a lengyel történelmet, a lengyel-magyar kapcsolatokat.

Talán hozzátettünk valamit mi is a barátság építéséhez, és nem mellesleg tagjaink között baráti kapcsolatok épülnek ki!

Köszönöm azoknak, akik tevékenyen hozzájárultak a tevékenységünkhöz, a vendéglátáshoz, a terem berendezéséhez, a szervezéshez. Külön köszönet a vezetőség tagjainak: Sebestyén Majchrowska Ewának, Dózsa Lajosnak, Podlussány Erzsébetnek, VERNYIK Anettnek. Megköszönöm a fotósaink munkáját: elsősorban Béres Jánosnak és Benkő Juditnak, de említhetem Csöngedy Anikót, újabban pedig Török Évát, Árpás Endrét. Köszönöm a Temesvári házaspárnak, hogy közvetítenek az internettel nem rendelkező tagtársak értesítésében. Végvári Györgyinek is, aki a kisdunaujsag.hu szerkesztőjeként mindig ír rólunk. Köszönet Terezának a bográcsolásokért, a jelölő bizottsági munkáért. Baka Györgyinek a versekért, Völgyi Mártának a jegyzőkönyvvezetésekért.

És persze köszönöm mindenkinek a közösséget, amit magam köré teremthettem – és ami létszükséglet nekem – de másnak is!

Diósd, 2025. 02.04.

Bazsóné Megyes Klára elnök